

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/129/2019
Identifikačné číslo spisu:	8613202204
Dátum vydania rozhodnutia:	28.07.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8613202204.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu N.. S. A., bývajúceho v N. R. C., Š. XX, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom vo Svidníku, Ul. Sovietskych hrdinov 163/66, IČO: 31 954 448, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Štúrova 2, o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 100 000 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 20C/151/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. novembra 2017 sp. zn. 12Co/135/2016, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. novembra 2017 sp. zn. 12Co/135/2016 a rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica z 23. februára 2016 č. k. 20C/151/2013-284 z r u š u j e a vec vracia Okresnému súde Banská Bystrica na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 23. februára 2016 č. k. 20C/151/2013-284 žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal, žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť na účet okresného súdu trovy štátu vo výške 22 eur v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia. Po právnej stránke aplikoval § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. f/, § 4 ods. 3 a § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z. z.“).

2. V odôvodnení uviedol, že žalobca si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy z nezákonného rozhodnutia, a to uznesenia vyšetrovateľa Prezídia policajného zboru, Úrad boja proti korupcii, odbor boja proti korupcii Stred v Banskej Bystrici ČVS: PPZ-54/BPK-S-2004 zo dňa 11. mája 2005, ktorým bolo voči žalobcovi začaté trestné stíhanie pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 Trestného zákona tým, žev presne nezistených dňoch v období od januára do júla 2000 v priestoroch ÚVV Prešov nútil C. I. ... a F. I. ... počas ich umiestnenia vo vyšetrovacej väzbe k nepravdivým výpovediam v neprospech C. J.... . Uznesením č. k. VPt 101/2005 Vyššej vojenskej

prokuratúry Trenčín bola sťažnosť žalobcu proti uzneseniu zo dňa 11. mája 2005 zamietnutá ako nedôvodná. Prokurátor Vojenskej obvodnej prokuratúry Banská Bystrica podal dňa 15. decembra 2005 na žalobcu obžalobu pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 5T/165/2005 zo dňa 07. apríla 2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 1TO/100/2011 zo 16. mája 2012 bol žalobca oslobodený spod obžaloby vojenského obvodného prokurátora Vojenskej obvodnej prokuratúry Banská Bystrica pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona.

3. Súd prvej inštancie zistil, že žalobca bol opakovane trestne stíhaný, keď už v rokoch 2003 a 2004 bol vzatý do väzby, z ktorej bol prepustený dňa 25.08.2004, pričom počas výkonu väzby zostal v služobnom pomere policajta; zo služobného pomeru policajta bol prepustený dňa 13.04.2006. V priebehu rokov 2003 až 2006 mu boli vznesené viaceré obvinenia pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa, trestný čin obmedzovania osobnej slobody formou spolupáchateľstva, pre trestný čin ublíženia na zdraví, trestný čin obmedzovania domovej slobody (ČVS:UIS-99/IOV-V-2006, ČVS:67/IOV-V-2006, ČVS:KUJP-88/OVVK-2003, ČVS:PPZ-54/BPK-S-2004, ČTS:UIS-116/KOK-2003).

4. Uviedol, že žalovaná poukázala na to, že ide o kumulované trestné stíhanie; podľa jej názoru dané trestné stíhanie samostatne malo minimálne dôsledky, ak vôbec nejaké, i vzhľadom na poukazovanie na verejnú mienku - či už obyvateľov obce, spolupracovníkov alebo spolupôsobiace orgány v rámci práce, (ktorí) uvedené nerozlišujú konkrétne, nevnímajú samotnú kumulovanosť, ale menia svoje postoje na základe prvotných informácií o trestnom stíhaní, ktoré nastali už v roku 2003, tobôž ak danému trestnému stíhaniu predchádzala väzba navrhovateľa“ (žalobcu).

5. Podľa názoru súdu prvej inštancie ani jeden zo svedkov nepoukázal na konkrétne trestné stíhanie, ale ich negatívne vnímanie sa odvíjalo od medializácie začatia trestného stíhania v roku 2003 a uvalenia väzby na žalobcu. Napriek týmto skutočnostiam žalobca bol zvolený za starostu obce, túto funkciu vykonáva i v súčasnej dobe - súd prvej inštancie mal za to, že ak by povestť žalobcu bola natoľko narušená, ako prezentoval v tomto konaní, nemohol by vykonávať danú funkciu a získať dostatočný počet hlasov. Nemohlo teda dôjsť k takému zásahu daným trestným stíhaním, ktoré by odôvodňovalo náhradu nemajetkovej ujmy. Výslovil názor, že nebolo možné posúdiť, ako do jeho práv zasiahlo trestné stíhanie, začaté dňa 11.05.2005, keďže následne mu boli vznesené ďalšie obvinenia, naďalej vykonával prácu policajta.

6. Napriek tomu, že každé trestné konanie spôsobuje zásah do osobnosti poškodeného, do jeho rodinného, súkromného i pracovného života, súd prvej inštancie žalobu nepovažoval za dôvodnú. Skonštatoval, že trestné stíhanie (a) voči navrhovateľovi začalo(i) už v roku 2003 a následne mu bolo vznesených niekoľko obvinení, ktoré od samého počiatku boli medializované a nebolo možno posúdiť, ako uvedené trestné stíhanie, ktoré sa začalo dňa 11.05.2005, zasiahlo do jeho práv, keďže následne mu boli vznesené ďalšie obvinenia, naďalej vykonával prácu policajta. Ani jeden zo svedkov nepoukázal na (toto) konkrétne trestné stíhanie, ale negatívne vnímanie sa odvíjalo od medializácie o začatí trestného stíhania v roku 2003, uvalenia väzby. Napriek týmto skutočnostiam bol žalobca zvolený za starostu obce, ktorú vykonáva i v súčasnej dobe a preto mal súd prvej inštancie za to, že nemohlo dôjsť k takému zásahu uvedeným trestným stíhaním, ktoré by odôvodňovalo náhradu nemajetkovej ujmy za toto trestné stíhanie. Ak by povestť žalobcu bola tak narušená ako prezentoval, nemohol by získať dostatočný počet hlasov a nemohol by vykonávať funkciu starostu. Súčasne mal za to, že iba samotné konštatovanie porušenia práva by nebolo dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú navrhovateľovi konkrétnym nezákonným rozhodnutím, pokiaľ však došlo k zásahu do osobného, rodinného a pracovného života u žalobcu, bolo to spôsobené prvotným trestným stíhaním, kedy mu bola uvalená väzba a došlo k širokej medializácii, kde mu aj bolo priznané odškodnenie.

II.

7. Rozsudok súdu prvej inštancie žalobca napadol včas podaným odvolaním. Namietol, že sa nedomáha priznania majetkovej ujmy ku dňu vyhlásenia napadnutého rozsudku ani ku dňu, keď bol zvolený za starostu, ale domáha sa jej za príkoria, ktoré bol nútený znášať a pre ktoré trpel už od momentu, kedy mu bolo vznesené obvinenie (dňa 11. mája 2005 - podľa obsahu odvolania). Starostom obce sa stal aj napriek desiatim obvineniam a dvom väzobným stíhaniam až po desiatich rokoch.

8. Je síce pravdou, že za každé z nezákonných rozhodnutí (ktorými boli začaté viaceré trestné stíhanie a ktoré predstavujú samostatne odškodniteľné nezákonné rozhodnutie), si okrem náhrady škody uplatnil aj nemajetkovú ujmu, ale doteraz mu nebola právoplatne priznaná žiadna nemajetková ujma.

9. Namietal, že aj keby mu bola priznaná nemajetková ujma z prvého alebo hociktorého iného obvinenia, taká skutočnosť nemôže zhojiť nezákonnosť ďalšieho obvinenia (tu z 11.05.2006 - poznámka dovolacieho súdu) ako samostatného hmotnoprávného základu jeho nároku v tomto konaní. Rovnako nemôže mať vplyv okolnosť, že mu rozsudkom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 13C/131/2013 bola priznaná náhrada škody z titulu trov obhajoby v trestnom konaní.

10. Okresný súd ako keby bol názoru, že každým ďalším nezákonným trestným stíhaním, nasledujúcim po v poradí prvom trestnom stíhaní, sú jeho nároky oslabované. Podľa názoru žalobcu bolo namieste aplikovať ustanovenie § 136 OSP - zhodnotiť špecifiká jeho prípadu pri zohľadnení vznášania ďalších a ďalších nezákonných obvinení, vrátane väzobných stíhaní, posúdiť, aká náhrada nemajetkovej ujmy by mu patrila za všetky nezákonné stíhanie spolu ak by sa posudzovali v jednom civilnom konaní a koľko by v takom prípade pripadlo na túto vec.

III.

11. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 30. novembra 2017 sp. zn. 12Co/135/2016 podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. účinného od 01. júla 2016, ďalej len „CSP“) rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny, stotožniac sa i s jeho odôvodnením, a žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

12. V odôvodnení svojho rozhodnutia (bod 10. jeho rozsudku) zdôraznil, že „dôvodom zamietnutia žaloby žalobcu bola skutočnosť, že v spore nepreukázal existenciu zákonných predpokladov na priznanie nemajetkovej ujmy (ktoré prvoinštančný súd v odôvodnení rozhodnutia presne špecifikoval), priamo súvisiacich s vyššie uvedeným vznesením obvinenia zo dňa 11. mája 2005. Inak povedané, žalobca v spore síce tvrdil a snažil sa preukazovať existenciu podmienok priznania nemajetkovej ujmy v dôsledku jeho trestného stíhania, ale vzhľadom na skutočnosť, že bol trestne stíhaný už i v predchádzajúcom období (v roku 2003 a 2004), žiadnym z dôkazov nepreukázal, že boli splnené zákonné predpoklady na náhradu uplatňovanej nemajetkovej ujmy, ktoré by priamo a bezprostredne súviseli so v žalobe špecifikovaným nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia zo dňa 11. mája 2005. To, že prvoinštančný súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal (aj) na skutočnosť, že žalobca bol zvolený za starostu Obce Pečovská Nová Ves, je potrebné vnímať nie ako priamy dôvod zamietnutia žaloby, ale ako podporu správnosti rozhodnutia, že predmetným trestným stíhaním žalobcu objektívne nemohlo dôjsť k takému zásahu do jeho osobnostných práv, ktorý by zdôvodňoval priznať mu náhradu nemajetkovej ujmy.“

13. V bode 11. odôvodnenia rozsudku odvolací súd dôvodil, že „sa v žiadnom prípade nemôže stotožniť s odvolacou námietkou žalobcu, že v tomto spore mal súd ustáliť, aká náhrada nemajetkovej ujmy by mu patrila za všetky nezákonné stíhanie spolu ako súčet náhrad za každé nezákonné rozhodnutie (ak by sa posudzovali v jednom civilnom konaní) a následne určiť, aká výška náhrady nemajetkovej ujmy by mu prináležala v tomto spore. Táto koncepcia je skutkovo a právne absurdná. Súd v sporovom konaní je totiž viazaný žalobou a teda aj dôvodmi, na základe ktorých žalobca uplatňuje nárok. Ak si žalobca v tomto smere uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu vyššie uvedeného nezákonného rozhodnutia zo dňa 11.05.2005, súd sa môže zaoberať (len) skutkovými a právnymi aspektami tohto

uplatneného nároku a žiadnom prípade nemá oprávnenie a ani možnosť riešiť otázky, týkajúce sa iných samostatných nárokov.“ O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP.

IV.

14. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) včas, elektronicky dňa 27. marca 2018 dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnil s poukazom na § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ CSP.

15. Uplatnil aj dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože postupom súdu prvej inštancie ako aj odvolacím súdom mu podľa jeho názoru bolo odňaté právo na spravodlivý proces tým, že došlo k absencii riadneho odôvodnenia rozsudkov okresného ako aj krajského súdu, pričom dovolateľ akcentuje ich nepredvídateľnosť a svojvoľnosť.

16. Podľa názoru dovolateľa v súvislosti s § 421 ods. 1 písm. b/ CSP neboli ešte riešené tieto právne otázky:

- a) či u obvineného, stíhaného súbežne vo viacerých trestných konaniach, je vylúčený vznik nemajetkovej ujmy za každé z takýchto trestných konaní, ktoré nebolo ukončené odsúdením;
- b) či možno prijať názor, že s narastajúcim počtom trestných stíhaní, ktoré sa následne končia oslobodením spod obžaloby, subjektívne prežívané útrapy narastajú a je úlohou súdu tieto zhodnotiť a určiť mieru odškodnenia nemajetkovej ujmy, s ohľadom na individuálne okolnosti prípadu, poškodeným tvrdenú a preukázanú špecifickú ujmu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s týmto konaním.

17. Uviedol, že v odvolacom rozsudku absentovalo zrozumiteľné, jasné a presvedčivé vysvetlenie dôvodov, pre ktoré sa dovolací súd odklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, čo by zakladalo prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, čoho sa tiež v takom prípade dovolával. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/145/2011, rozhodnutia Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 590/08, sp. zn. IV ÚS 642/05, nález sp. zn. I. ÚS 554/04, sp. zn. III. ÚS 165/02, II. ÚS 136/02, nález sp. zn. II. ÚS 42/01 alebo nález sp. zn. III. ÚS 165/02. Navrhol rozsudok odvolacieho súdu rovnako ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

18. Žalovaná v písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhla v plnom rozsahu potvrdiť rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu.

V.

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1, 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie je prípustné.

20. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorým je možné napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu pri splnení zákonom stanovených predpokladov a podmienok. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania, resp. predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

21. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu

odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie dovolaním napadnúť (úspešne). Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

22. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

23. Podľa § 420 písm. f/ CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

24. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov, ako napr. právnej istoty, legitímneho očakávania, legality a pod., ktoré sú obsahom právneho štátu (čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

25. Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť, pričom sa musí vysporiadať so všetkými relevantnými námietkami uplatnenými účastníkmi konania, a to spôsobom zodpovedajúcim miere ich závažnosti.

26. Porušením práva na spravodlivý proces je aj stav, keď v hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, eventuálne - alebo tým skôr - pokiaľ boli stranami sporu namietané, no napriek tomu ich odvolací súd náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezhodnotil bez toho, že by dodatočným spôsobom odôvodnil ich bezvýznamnosť či irelevantnosť (4Cdo/102/2017). Pokiaľ by takto súdy nižšej inštancie postupovali aj v prejednávanej veci, založili by tým nepreskúmateľnosť nimi vydaných rozhodnutí. Ak nie sú totiž zrejmé dôvody toho-ktorého rozhodnutia, nastávajú obdobné následky ako tie, ktoré vedú k nezákonnosti a hlavne k nepresvedčivosti rozhodnutia, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale tiež aj so zásadami spravodlivého procesu; len náležité, t. j. zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie napĺňa - ako neoddeliteľná súčasť „stanoveného postupu“ - ústavné kritériá vyplývajúce preň z čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (I. ÚS 33/2012). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, 4Cdo/34/2018, 4Cdo/3/2019, 5Cdo/57/2019, 8Cdo/152/2018).

27. V súlade s § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 393 ods. 2 CSP musí súd v odôvodnení rozhodnutia podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozhodnutia a musí sa vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený s poukazom na zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu nižšej inštancie navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie súdu nižšej inštancie neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 393 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné. Také (arbitrárne) rozhodnutie súdu odníma strane sporu možnosť uskutočňovať procesné práva a v konečnom dôsledku porušuje jej právo na spravodlivý súdny proces (čo zakladá vadu konania podľa § 431 ods. 1 CSP v spojení s § 420 písm. f/ CSP), pretože jej upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v

rámci opravných prostriedkov.

28. Po preskúmaní veci dovolací súd konštatuje, že konanie je postihnuté vadou zmätočnosti spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu takej intenzity, ktorá zakladá dôvodnosť podaného dovolania v prejednávanej veci. Táto vada spočíva predovšetkým v nedostatočnom a nezrozumiteľnom odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu (v spojení s rozsudkom prvostupňového súdu v celosti) v podstatných otázkach, od ktorých záviselo rozhodnutie o nemajetkovej ujme.

29. Ako nezrozumiteľné a zároveň vnútorne rozporné sa javí odôvodnenie rozsudku predovšetkým v súvislosti s argumentáciou uvedenou v bode 10. a 11. rozsudku odvolacieho súdu. Na jednej strane sa odvolací súd v bode 10. rozsudku stotožňuje s okresným súdom, podľa ktorého dovolateľ nepreukázal nemajetkovú ujmu spôsobenú konkrétnym nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia zo dňa 11. mája 2005, pretože nemajetková ujma bola v skutočnosti spôsobená trestnými stíhaniami v predchádzajúcom období (v roku 2003 a 2004); na strane druhej však v nasledujúcom bode 11. odvolací súd odmieta akékoľvek komplexné posudzovanie reťazca trestných konaní, ktoré mali spôsobiť dovolateľovi nemajetkovú ujmu „Súd v sporovom konaní je totiž viazaný žalobou a teda aj dôvodmi, na základe ktorých si žalobca uplatňuje nárok. Ak si žalobca v tomto spore uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu vyššie uvedeného nezákonného rozhodnutia zo dňa 11. mája 2005, súd sa môže zaoberať (len) skutkovými a právnymi aspektmi tohto uplatneného nároku a v žiadnom prípade nemá oprávnenie ani možnosť riešiť otázky týkajúce sa iných samostatných potencionálnych nárokov.“

30. Inými slovami, súd prvej inštancie a následne krajský súd, ktorý prvoinštančné rozhodnutie potvrdil a zároveň podporil, nevedno na základe čoho posúdili a vyhodnotili komplexne aj predchádzajúce trestné stíhanie dovolateľa spolu s daným trestným stíhaním ako zásadné pre toto konanie, tak že „...pokiaľ došlo k zásahu do osobného, rodinného a pracovného života u navrhovateľa, bolo to spôsobené prvotným trestným stíhaním, kedy mu bola uvalená väzba a došlo k širokej medializácii, kde mu aj bolo priznané odškodnenie“, avšak súčasne vplyv jednotlivých predchádzajúcich trestných konaní na nemajetkovú ujmu, resp. kumuláciu trestných konaní a ich previazanosť odmietli vziať do úvahy, dôvodiac viazanosťou žalobnými dôvodmi (práve) v tomto konaní.

31. Nedostatok odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie vidí dovolací súd ďalej v absencii ozrejmenia, posúdenia a vyhodnotenia jednotlivých podstatných skutkových okolností, ako aj v absencii vzájomného posúdenia týchto okolností, ktoré mali zásadný vplyv na rozhodnutia súdov prvej a druhej inštancie.

32. Dovolací súd zdôrazňuje, že jedinou skutkovou okolnosťou, ktorou sa vo svojom odôvodnení nižšie súdy zaoberali, resp. pokúšali sa vysvetliť jej vplyv na posúdenie nároku dovolateľa na náhradu nemajetkovej ujmy, bola skutočnosť úspechu dovolateľa vo voľbách na post starostu obce N. R. C. v roku 2010, bez vyhodnotenia časovej súvislosti od začatia trestného stíhania do právoplatnosti oslobodzujúceho rozsudku, pričom ani odvolací súd ani súd prvej inštancie nezrejmili, prečo považujú túto skutočnosť za významnú pre toto konanie a pre nepriznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy dovolateľa, a naopak prečo ostatné skutočnosti (ne)preukazujúce nárok na náhradu nemajetkovej ujmy dovolateľa (ne)považujú pre toto konanie za podstatné.

33. Vzhľadom na uvedené dôvody je tak rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj rozhodnutie okresného súdu samostatne ako aj vo vzájomnej previazanosti nepresvedčivé, nepreskúmateľné, logicky nekonzistentné. Nesplňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle zákonnej úpravy, ktorá skutočnosť je sama osebe dôvodom na ich zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie.

34. Keďže dovolací súd vyhovel dovolacím námietkam vyplývajúcim z § 420 písm. f/ CSP, dovolacím dôvodom vyplývajúcim z § 421 ods. 1 písm. a/, a b/ sa nezaoberal.

35. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd v zmysle § 449 a § 450 CSP zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. novembra 2017 sp. zn. 12Co/135/2016 ako aj rozsudok Okresného súdu

Banská Bystrica z 23. februára 2016 sp. zn. 20C/151/2013 a vec vrátil Okresnému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie, ktorý v ďalšom konaní rozhodne znovu aj o trovách pôvodného konania ako aj trov konania dovolacieho (§ 453 ods. 3 CSP).

36. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.